

“Protagonisti” svojega življenja

Kadar pojasnjujemo razloge za naše spontane reakcije, bi morali namesto “sem pač tak” mnogokrat priznati: “takega človeka sem naredil iz sebe”. Članek o oblikovanju značaja v kristjanovem življenju.

31. Jan. 2016

»Prosim vas, bodite graditelji prihodnosti, ki se lotijo dela za boljši svet. Dragi mladi, prosim, ne opazujte življenja z balkona, vstopite v življenje, Jezus ni ostal

na balkonu, ampak je vstopil. Ne opazujte življenja z balkona, ampak vstopite vanj, kot je storil Jezus. «[1] Ob teh papeževih besedah, namenjenih mladim, se nemudoma poraja nekaj vprašanj, ki jih je takoj zastavil tudi papež sam: »Kje naj začnemo? Kdo mora s tem začeti? Ti in jaz. Vsakdo naj se v tišini vpraša, če naj začnem pri sebi, kje naj začnem. Vsak naj odpre svoje srce, da mu bo Jezus lahko povedal, kje začeti. «[2] Da bi lahko imeli vodilno vlogo pri dogodkih sveta, je treba neizogibno začeti tako, da prevzamemo vodilno vlogo v lastnem življenju.

Svobodni in pogojeni

Ta vodilna vloga pomeni priznati, da četudi družinske in družbene okoliščine vplivajo na naš značaj, ga vendar ne določajo na dokončen način. Enako lahko rečemo o najosnovnejših nagnjenjih, ki

izhajajo iz telesnega ustroja in tudi iz genetske dediščine: vse to zaznamuje nekatere težnje, ki pa jih je mogoče oblikovati in usmerjati z udejanjanjem volje, ki sledi dobro oblikovanemu razumu.

Naša osebnost se oblikuje tako, da svobodno sprejemamo odločitve, kajti človeška dejanja niso usmerjena zgolj v spreminjanje naše okolice, temveč vplivajo tudi na nas same. Čeprav se to včasih dogaja na ne povsem zavesten način, je ponavljanje dejanj tisto, kar povzroči, da pridobimo določene navade oziroma privzamemo določen pogled na stvarnost. Kadar torej pojasnujemo razloge za naše spontane reakcije, bi morali namesto "sem pač tak" mnogokrat priznati: "takega človeka sem naredil iz sebe".

Vsakdo ima določene okoliščine, ki jih je težko nadzorovati, kot na primer kakovost družinskih odnosov,

družbeno okolje, v katerem odrastemo, bolezen, ki nas na tak ali drugačen način omejuje, itd. Pogosto mimo tega ne moremo in teh okoliščin tudi ne moremo spremeniti, lahko pa spremenimo način, kako se s tem soočamo, še zlasti, če se zavedamo, da ni nič izključeno iz skrbne božje previdnosti: ***Vedno znova je treba poudarjati, da se Jezus ni obračal na skupino privilegirancev, temveč je prišel, da nam razodene vseobsegajočo božjo ljubezen. Bog ljubi vse ljudi in od vseh pričakuje ljubezen.***^[3] V vsakršnih okoliščinah, celo v primeru velikih omejitev, lahko Bogu in bližnjemu ponudimo dejanja ljubezni, pa naj se zdijo še tako majhna: Kdo ve, koliko je vreden nasmeh sredi stiske, izročanje trpljenja Gospodu v zedinjenosti s križem, potrpežljivo sprejemanje nevšečnosti! Nič ne more preseči brezmejne ljubezni, ki je močnejša od bolečine, od osamljenosti, od

zapuščenosti, od izdajstva, od obrekovanja, od telesnega in moralnega trpljenja, celo od same smrti.

Kovači svojega lastnega življenja

Odkrivanje osebnih talentov — kreposti, zmožnosti, sposobnosti —, zahvaljevanje zanje in njihova čim koristnejša uporaba, to je naloga naše svobode. Treba pa je spomniti, da krščansko osebnost najbolj gradijo božji darovi, ki posegajo v največjo globino našega bitja. Med njimi posebno mesto pripada ogromnemu daru božjega otroštva, ki ga prejmemo pri krstu. Zaradi tega daru vidi Oče v nas podobo Jezusa Kristusa — čeprav nepopolno, saj smo omejena bitja —, ki postaja vedno jasnejša preko zakramenta birme, s prenavljajočim odpuščanjem zakramenta pokore in še posebej, ko pri obhajilu prejmemo njegovo telo in kri.

Izhajajoč iz teh od Boga prejetih darov je vsak človek, hočeš nočeš, ustvarjalec svojega življenja. Po besedah sv. Janeza Pavla II. je *»slehnemu človeku zaupana naloga, da oblikuje svoje življenje: v nekem smislu mora napraviti iz njega umetniško delo, mojstrovino.«*^[4] Smo gospodarji svojih dejanj. Gospod je na začetku ustvaril človeka in ga pustil oblasti lastne odločitve.^[5] Če tako hočemo, smo mi tisti, ki držimo vajeti svojega življenja sredi viharjev in težav.

Svobodni smo! Pri tem odkritju človeka spremlja nekoliko negotovosti: Kaj bom naredil iz svojega življenja? Predvsem pa ga spremlja veselje: ***Ko nas je Bog ustvaril, je sprejel tveganje in pustolovščino naše svobode. Hotel je zgodovino, ki bi bila resnična zgodovina, sestavljena iz resničnih odločitev, ne pa nekakšna fikcija ali igra.***^[6] V tej

pustolovščini nismo sami: najprej lahko računamo na pomoč samega Boga, ki nam daje poslanstvo, pa tudi na sodelovanje drugih, sorodnikov, prijateljev, celo oseb, ki jih naključno srečamo v določenem trenutku življenja. Vodilna vloga v lastnem življenju ne pomeni zanikati, da smo v mnogih pogledih odvisni, in če upoštevamo, da je ta odvisnost vzajemna, potem lahko rečemo tudi, da smo medsebojno odvisni. Svoboda torej ni sama sebi namen: ostala bi prazna, če je ne bi uporabili za to, da se zavežemo nekemu velikemu, velikodušnemu idealu. Kot bomo videli, je svoboda namenjena za izročitev, ali drugače rečeno, smisel ima samo svoboda, ki je izročena.

Pot, ki jo je treba prehoditi

Sveti Jožefmarija se je pogosto spominjal nekega plakata, ki ga je našel v Burjasotu (Valencija) kmalu po koncu španske državljanske

vojne, na katerem so bile zapisane besede, ki jih je pogosto navajal v svojih pridigah: *“Vsak popotnik naj gre svojo pot.”* Vsaka duša živi svojo lastno poklicanost na osebni način, z njej lastnimi potezami: ***Človek lahko hodi po desni, po levi, ali pa cik-cak, lahko gre peš ali s konjem. Obstaja sto tisoč načinov za hojo po božji poti.***^[7] Vsakdo je glavni igralec svoje zgodbe svetosti, vsakdo daje svoj osebni pečat pri oblikovanju kateregakoli področja svojega življenja in svoje osebnosti, ko se izogiba temu, da bi se zgolj “prepuščal” toku dogodkov.

Svobodno — kakor otroci, vztrajam, ne kakor sužnji — gremo po stezi, ki jo je Gospod načrtoval vsakemu izmed nas. To sproščenost gibanja okušamo kot darilo od Boga.^[8] Ta okretnost — človeška suverenost — gre z roko v roki z odgovornostjo, z zavedanjem, da smo “božja ustvarjenina” —

božanske sanje, ki se uresničujejo v tolikšni meri, kolikor izkušamo brezpogojno ljubezen, ki zahteva naš odgovor. Božja ljubezen potrjuje našo svobodo in jo s svojo milostjo povzdigne do neslutelih višav.

Spremljevalci na poti

V okviru božjih načrtov je življenje ustvarjeno, da bilo deljeno z drugimi: Gospod računa na medsebojno pomoč, ki si jo izkazujejo človeška bitja. O tem se dejansko lahko prepričamo vsak dan: sami mnogokrat nismo sposobni poskrbeti niti za najosnovnejše in najnujnejše potrebe. Nihče ne more biti popolnoma avtonomen. Če gremo malo globlje, vsak človek občuti to potrebo, da se odpre še nekomu, da z njim deli svoje življenje, da prejema in daje ljubezen. *»Nihče ne živi sam. Nihče ne greši sam. Nihče ni rešen sam. V moje življenje nenehno sega življenje drugih: v tem, kar mislim,*

govorim, delam, naredim. In obratno, moje življenje nenehno sega v življenje drugih: v zlu kakor v dobrem.«**[9]**

Ta naravna odprtost do drugih pride do svojega najvišjega izraza v Gospodovih odrešenijskih načrtih. Ko molimo Apostolsko vero, izpovedujemo, da verujemo v občestvo svetnikov, v občestvo, ki je srčika Cerkve. Zato je tudi v duhovnem življenju neizogibno potrebno to, da se naučimo računati na pomoč drugih, ki so na tak ali drugačen način vpleteni v naš odnos z Bogom: vero prejmemo preko poučevanja naših staršev in katehetov; deležni smo zakramentov, ki jih podeljuje nositelj cerkvene službe; zatekamo se k duhovnemu nasvetu brata v veri, ki tudi moli za nas, itd.

Zavedanje tega, da nas na poti krščanskega življenja nekdo spremlja, nas navdaja z veseljem in

mirom, brez da bi to zmanjšalo naše prizadevanje za dosego svetosti.

Čeprav se bomo mnogokrat pustili voditi za roko, pa naša vloga ni le v tem. Sveti Jožefmarija je glede duhovnega življenja zapisal, da ***nasvet ne izločuje osebne***

odgovornosti. Temu je še dodal: ***duhovno vodstvo mora težiti k oblikovanju razsodnih oseb.***[10]

Zato nočemo, da nekdo sprejema odločitve namesto nas, in prav tako ne odnehamo vlagati truda v naloge, ki smo jih vzeli za svoje.

Istočasno, ko priznavamo nepogrešljivo pomoč drugih, se moramo zavedati, da je v duhovnem življenju Gospod tisti, ki po njih deluje in nam daje svojo luč in svojo moč. To nam daje gotovost, da gremo naprej po poti svetosti, kadar iz tega ali onega razloga niso več navzoče tiste osebe, ki so igrale pomembno vlogo v našem krščanskem življenju. V tem pogledu uživamo tudi globoko

svobodo duha v odnosih z ljudmi, ki nam jih je Bog postavil ob stran, ki jih imamo radi po Kristusovem srcu in za katerih podporo smo globoko hvaležni.

Svobodni, da bi ljubili brezpogojno

Kristjani vemo, da osebna dovršenost nastopi kot sad svobodne in popolne razpoložljivosti za to, kar hoče ljubezen Boga Stvarnika, Odrešenika in Posvečevalca. Darovi, ki smo jih prejeli, dosežejo svojo najvišjo uresničenost, ko se odpremo božji milosti, kot potrjuje izkušnja številnih svetnikov in svetnic. Ko so dopustili, da je Gospod vstopil v njihovo življenje, so se mogli ljubeznivo prepustiti v služenje Njemu, tako kot sveta Marija, ki v trenutku oznanjenja izreče ***trden odgovor: Fiat — zgodi se mi po tvoji besedi! Ta odgovor je sad najboljše svobode: svobode odločitve za Boga.***[\[11\]](#)

Ko se nekdo odloči za Boga, usmeri svoje sanje in sile v to, kar je največ vredno. Zaveda se končnega smisla svobode, ki ni preprosto v tem, da lahko izbereš to ali ono, temveč v zmožnosti, da življenje uporabiš za nekaj velikega in sprejemaš dokončne odločitve. Posvečanje svojih sposobnosti temu, da slediš Kristusu, čeprav je treba zaradi tega včasih zavrniti druge možnosti, prinaša srečo, stokratno plačilo[12], na zemlji in v večnem življenju.[13] To odseva tudi visoko stopnjo notranje zrelosti, kajti samo nekdo, ki ima osebnost s trdnimi prepričanji, se je zmožen zavezati na dokončen način: ***Svobodno, brez kakršnekoli prisile, ker mi je tako všeč, se odločim za Boga.***[14]

Izročiti Gospodu preteklost, sedanjost in prihodnost

Duša, ki izbere Boga, gre naprej v notranjem miru, ki presega

katerokoli stisko. Vem, komu sem veroval[15] — te besede izražajo zaupanje svetega Pavla sredi težav, ki so nastale zaradi njegove zvestobe poklicu apostola narodov. Kdor postavi Gospoda za temelj, uživa nezlomljivo gotovost, in to mu omogoča, da se razdaja tudi drugim: tako da živi v celibatu iz apostolskih nagibov, v zakonu, ali pa izbere med številnimi drugimi potmi, ki so zaobsežene v krščanskem življenju. To je izročitev, ki vključuje sedanjost, preteklost in prihodnost, kakor je molil sv. Jožefmarija: ***Gospod, moj Bog, v tvoje roke izročam preteklost, sedanjost in prihodnost, drobne in velike stvari, kar je majhnega in kar je velikega, kar je časno in kar je večno.***[16]

Nihče ne more spremeniti preteklosti. Vendar pa Gospod sprejme zgodovino vsakega posameznika, pri zakramentu sprave

odpusti grehe, ki so obstajali, in ponovno na čudovit način vključi te dogodke v življenje svojih otrok. Vse pripomore k dobremu[17], celo napake, ki smo jih zagrešili, če se znamo zateči k božjemu usmiljenju in si z božjo milostjo prizadevamo živeti sedanji trenutek v večji zedinjenosti z Njim. Tako smo tudi zmožni gledati na prihodnost z zaupanjem, saj vemo, da je v rokah Očeta, ki nas ima rad. Kdor je v božjih rokah, ta pade in vstane vselej v božjih rokah!

Odločiti se za Boga pomeni sprejeti njegovo povabilo, da pišemo svoj življenjepis skupaj z Njim. Tako da ponižno priznamo svobodo kot dar, da jo v družbi z mnogimi drugimi ljudmi uporabljamo za izpolnjevanje poslanstva, ki nam ga Gospod zaupa. Pri tem pa izkusimo, da njegovi načrti presegajo naša predvidevanja, kot je dejal sv. Jožefmarija nekemu mlademu fantu: ***Pusti se voditi***

***milosti! Pusti, da tvoje srce poleti!
(...) Napravi si svoj majhen roman,
roman žrtev in junaštev. Z božjo
milostjo bo resničnost presegla
tvoje sanje.[18]***

J. R. García-Morato

[1] Frančišek, *Govor*, 27. 7. 2013.

[2] Prav tam.

[3] *Jezus prihaja mimo*, 110.

[4] Sv. Janez Pavel II., *Pismo umetnikom*, 4. 4. 1999, 2.

[5] Sir 15,14.

[6] Sv. Jožefmarija, *Bogastvo vere*, članek v časopisu ABC, 2. 11. 1969.

[7] Sv. Jožefmarija, *Pismo*, 2. 2. 1945, 19.

[8] *Božji prijatelji*, 35.

[9] Benedikt XVI., *Spe salvi*, 30. 11. 2007, 48.

[10] *Pogovori*, 93.

[11] *Božji prijatelji*, 25.

[12] Mt 19,29.

[13] Prav tam.

[14] *Božji prijatelji*, 35.

[15] 2 Tim 1,12.

[16] Sv. Jožefmarija, *Križev pot*, 7. postaja, 3.

[17] Rim 8,28.

[18] Sv. Jožefmarija, *Zapiski s srečanja*, 29. 4. 1974 (AGP, knjižnica, P04, str. 45).

.....

pdf | document generated
automatically from [https://opusdei.org/
sl-si/article/protagonisti-nasega-
zivljenja/](https://opusdei.org/sl-si/article/protagonisti-nasega-zivljenja/) (14. Mar. 2026)